

Tárgytematika

Belgyógyászati geriátriai és sebészeti szakápolástan

NGB_EG050_2

Tárgyfelelős neve: Zborovján Ferencné

Félév: 2013/14/2

Beszámolási forma: Vizsga

Tárgy heti óraszám: 10/0/0

Tárgy féléves óraszám: 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA

A hallgatók az előző félévekben megszerzett ápolástani ismereteiket alkalmazva, azokat integrálva a félév során megszerzett klinikai (belgyógyászat, sebészet) ismeretekkel, elsajátítják a belgyógyászati, geriátriai és sebészeti szakápolástan alapjait. A szakápolástani ismeretek a diagnózis felállításától az utógondozásig felölelik a beteg emberrel való teendőket. A szakápolástani tananyag feldolgozása az ápolási folyamat lépéseinek megfelelően történik. (Légzőrendszer, keringési rendszer, vérképzőrendszer, emésztő és kiválasztó rendszer, valamint mellkasi-, hasi-, ér- és szeptikus sebészet, traumatológiai és helyreállító sebészet, valamint a geriátriai szakápolás témakörében.) A szakápolástani ismeretek felkészítik a hallgatókat az intézeti, kórházi, klinikai szakmai gyakorlatokra.

TANTÁRGY TARTALMA

I. Szakápolástani alapfogalmak ismétlése (Zborovján Ferencné)

- a beteg ember fiziológiás szükségletei
- betegmegfigyelés szempontjai
- ápolási diagnoszisek, ápolási tervek
- belgyógyászati vizsgálatok ápolói feladatai

Légzőrendszeri betegségekben szenvedő beteg szakápolása

- a légzőrendszeri betegségek diagnosztikája – az ápoló szemszögéből
- ápolói feladatok a vizsgálatok előkészítésében, kivitelezésében, utáni teendőkben, dokumentálásban

Az egyes kórképekhez csatlakozó szakápolástan

- acut felsőlégúti gyulladások
- pneumónia
- tuberculosis
- asthma bronchiale
- idült nem specifikus légzőszervi betegségek (bronchitis chr)

- légzőrendszeri daganatos megbetegedések
- tüdőembolia megelőzésének és gyógyításának ápolói feladatai
- acut légzési elégtelenségben szenvedő beteg szakápolása
- mellhártya betegségei (pleuritis, pneumothorax)

II. **Sebészeti szakápolástan – műtéti előkészítés, általános és helyi érzéstelenítés (Zborovján Ferencné)**

- sterilitás jelentősége a sebészeti szakápolásban
- steril munkavégzés a kórteremben, sebészeti kötözőben
- kötözőkocsi felszerelése
- korszerű sebkötöző anyagok, eljárások
- az elsődlegesen gyógyuló sebek kezelésének ápolói feladatai
- a másodlagosan gyógyuló sebek ápolói feladatai
- sebészeti érzéstelenítés
- általános és közvetlen műtéti előkészítés ápolói feladatai
- műtött beteg átadása- átvétele
- altatott beteg megfigyelése, ápolói teendők a sebészeti subintenzív osztályon
- az emlő sebészete

III. **Keringési rendszerei betegségben szenvedő beteg szakápolása (Zborovján Ferencné)**

Kardiológia

- a keringési szervrendszer megbetegedéseinek diagnosztikája – az ápoló szemszögéből
- ápolói feladatok a vizsgálatok előkészítésében, kivitelezésében, utáni teendőkben, dokumentálásban
- carditisek szakápolástana
- vitiumok szakápolástana
- ingerképzési- ingervezetési zavarok szakápolástana
- az ápoló azonnali teendői szívmegállás esetén (szakmai protokoll)
- ischaemiás szívbetegségek szakápolása (angina pectoris, infarctus myocardi)
- acut szívelégtelenségben szenvedő beteg szakápolása
- chronikus szívelégtelenségben szenvedő beteg szakápolása
- collapsus, syncope – szakápolása
- shock – felismerésének, megelőzésének, megszüntetésének szakápolói teendői

Angiológia

- az érrendszer megbetegedéseinek diagnosztikája
- az ápoló feladatai a vizsgálatok előkészítésében, kivitelezésében, utáni teendőkben, dokumentálásban
- atrériák betegségei (arteriosclerosis, arterias embolia)
- vénák betegségei (varcositas, thrombophlebitis, mélyvénás thrombosis)
- nyirokkeringés zavaraiiban szenvedő beteg szakápolása

IV. **Vérképzőrendszeri betegségben szenvedő beteg szakápolása (Zborovján Ferencné)**

- vizsgálatok a vérképzőszervi betegségekben
- az ápoló feladatai a vizsgálatok előkészítésében, kivitelezésében, utáni teendőkben, dokumentálásban
- anaemiában szenvedő beteg szakápolása
- vér-transfusio ápolói feladatai
- vércsoport meghatározás
- acut leukaemiában szenvedő beteg szakápolása
- chr. leukaemiában szenvedő beteg szakápolása
- csontvelő transzplantáció ápolói feladatai

V. **Sebészeti szakápolástan – érsebészet (Zborovján Ferencné)**

- mellkasi szervek sebészete (szív, tüdő)
- artériák betegségeinek sebészete (érszűkület, érelzáródás)
- vénák betegségeinek sebészete (varicositas, embolectomia)
- amputatioira kerülő beteg szakápolása

VI – VII. **Emésztőrendszeri betegségben szenvedő beteg szakápolása (Haszonitsné Jánoki Márta)**

- gastroenterológiai betegségek diagnosztikája – ápolói szemszögből
- az ápoló feladatai a vizsgálatok előkészítésében, kivitelezésében, utáni teendőkben, dokumentálásban
- a nyelőcső megbetegedéseiben szenvedő beteg szakápolása (diverticulum, stenosis, nyelési képtelenség)
- a gyomor és nyombél betegségeiben szenvedő beteg szakápolása (ulcus, tumor, gastritis, stenosis)
- a máj betegségeiben szenvedő beteg szakápolása (hepatitis, cirrhosis hepatis)
- ápolói teendők oesophagus varix ruptura esetén (szakmai protokoll)
- epehólyag, epeutak megbetegedéseiben szenvedő beteg szakápolása (cholelythiasis, cholecystitis,

epeút elzáródás, epekő colica)

- pancreas betegségében szenvedő beteg szakápolása (pancreatitis, tumor)
- a hashártya betegségében szenvedő beteg szakápolása (peritonitis)

VIII. Sebészeti szakápolástan – hasi sebészet (Haszonitsné Jánoki Márta)

- a gyomor sebészete (resectio, gastrectomia)
- a belek sebészete (ileus, appendicitis, daganatok)
- epehólyag, epeutak sebészete
- pancreas sebészete

IX. Vizeletkiválasztó- és elvezető rendszeri betegségben szenvedő beteg szakápolása (Dr. Schneider Károly)

- a vizeletkiválasztó- és elvezető rendszer diagnosztikája – ápolói szemszögből
- az ápoló feladatai a vizsgálatok előkészítésében, kivitelezésében, utáni teendőkben, dokumentálásban
- nephrosis, nephropathia – szakápolói feladatai
- pyelonephritis acuta, chronica – szakápolói feladatai
- acut veseelégtelenségben szenvedő beteg szakápolása
- haemodialysis szakápolói feladatai
- chr. veseelégtelenségben szenvedő beteg szakápolása
- peritonealis dialysis – szakápolói feladatai
- a vese transzplantációval kapcsolatos ápolói teendők

X. Traumatológiai szakápolástan (Zsenák Veronika)

- traumatológia sajátosságai – ápolói szemszögből
- trauma- polytrauma fogalma, lényege

Sérülések testtájak szerinti felosztásban (csont és lágyrész sérülések)

- végtagsérült beteg szakápolása
- gerincsérült beteg szakápolása
- medencesérült beteg szakápolása
- koponyasérült beteg szakápolása
- mellkassérült beteg szakápolása

- idegsebészet ápolói feladatai

XI. Septicus sebészet (Zborovján Ferencné)

ZH: 2013. április 15.

- Steril munkavégzés a septicus sebészetben
- a septicus sebészet sajátosságai
- a fertőzött sebek kezelése
- másodlagos sebgyógyulással kapcsolatos szakápolói teendők
- stoma szakápolása (a beteg felkészítésétől a rehabilitációig)

XII. Geriátriai szakápolástan (Zborovján Ferencné)

- időskori változások
- ápolási folyamat az idősgyógyászatban
- speciális ápolói feladatok az idősek kórházi ellátása során

Ismeretek rendszerezése, ismétlés (Zborovján Ferencné)

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

3.1 Félévközi követelmények:

A félév során egyt alkalommal ZH írása (bel és seb szakápolástanból)

A sikeres ZH (legalább 60%) a szóbeli vizsgára bocsátás feltétele

3.2 Foglalkozásokon való részvétel: **kötelező**

A félév során összesen 10 óra igazolt hiányzás engedhető meg, azon túli hiányzás a félévi aláírás megtagadását vonja maga után.

3.3 Értékelés:

A félév végén szóbeli vizsga

KÖTELEZŐ IRODALOM

Az ismeretek elsajátításához felhasználható írott, vagy elektronikus formájú **kötelező** tananyagok:

A PLI honlapján ingyenesen hozzáférhető, elektronikus Ápolástan jegyzet.

Az oktatók által összeállított segédanyagok

Az ismeretek elsajátításához felhasználható írott, vagy elektronikus formájú **ajánlott** tananyagok:

Az oktatók által összeállított segédanyagok.